

Dokumenttyp
Arbetsordning
Beslutsdatum
2020-11-09
Beslutad av
Kommunfullmäktige

Giltigt från
2020-11-09
Aktualiserad
2023-05-23
Gäller för
Kommunfullmäktige

Giltigt till
2026-12-31
Diarienummer
KS 2020/362
Dokumentansvarig
Josephine Härdin

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Innehåll

Arbetsordning för kommunfullmäktige	1
Syfte	3
1. Organisation	3
1.1 Antal ledamöter och ersättare.....	3
1.2 Mandattid	3
1.3 Extra val	4
1.4 Proportionella val	4
1.5 Uppdragets upphörande och fyllnadsval	5
1.6 Gällande styrelsens och övriga nämnder.....	6
1.7 Presidium.....	7
1.8 Fullmäktigeberedningar	7
2. Fullmäktiges Uppgifter	8
3. Delegering	9
4. Ärendebereidning	11
5. Sammanträden.....	13
5.1 Sammanträdestid och -plats	13
5.2 Kungörelse och kallelse	15
5.3 Hur ärendena avgörs.....	15
5.4 Beslutsförhet.....	16
5.5 Ärenden	16
5.6 Medborgarförslag	17
5.7 Motioner	19
5.8 Interpellationer	20
5.9 Frågor	21
5.10 Allmänhetens frågestund.....	21
5.11 Ersättarnas tjänstgöringsordning.....	22
5.12 Offentlighet och ordning vid sammanträdena	22

5.13 Rätt och skyldighet för andra än ledamöter att medverka.....	23
6. Beslutsfattande	24
6.1 Upprop.....	24
6.2 Val av justeringsmän och beslut om justeringstid och -plats	24
6.3 Överläggning och talarordning.....	25
6.4 Jäv.....	26
6.5 Turordning för handläggning av ärenden.....	27
6.6 Yrkanden	27
6.7 Proposition och omröstning	28
6.8 Bordläggning och återremiss.....	30
6.9 Protokoll.....	30
6.10 Reservation.....	31
6.11 Särskilt yttrande.....	31
6.12 Justering av protokoll.....	32
6.13 Expediering m.m.	32
6.14 Anslag.....	33

Syfte

Nedanstående arbetsordning bygger på kommunallagens bestämmelser i kap 6. I den mån lagtexten är felciterad eller förändrats senare gäller självklart lagen. Lagens texter har sorterats ämnesvis och kompletterats med lokala bestämmelser.

1. Organisation

1.1 Antal ledamöter och ersättare

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige bestämmer hur många ledamöter som fullmäktige ska ha.

Antalet ska bestämmas till ett udda tal och till minst

1. 21 i kommuner med 8 000 röstberättigade". KL 5:5

”Om fullmäktige beslutar att antalet ledamöter i fullmäktige ska ändras, ska beslutet tillämpas först när val av fullmäktige förrättas nästa gång i hela landet.

Beslutet ska fattas före utgången av februari månad valåret.

Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet.” KL 5:7

”För ledamöterna i fullmäktige ska det finnas ersättare.

Fullmäktige bestämmer hur många ersättarna ska vara. Antalet ska utgöra en viss andel, dock högst hälften av det antal platser som varje parti får i fullmäktige. Beslutet ska fattas före utgången av februari månad valåret. Länsstyrelsen ska genast underrättas om fullmäktiges beslut. KL 5:8

Föreskrifter om att utse ersättare finns i vallagen (2005:837).

Lokala bestämmelser

Fullmäktige har 31 ledamöter.

1.2 Mandattid

Kommunallagens bestämmelser

”Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige ska väljas för fyra år räknat från och med den 15 oktober valåret.

Om valprövningsnämnden har beslutat om omval enligt 14 kap. 27 § vallagen

(2005:837), ska dock mandattiden förlängas till dess omvalet har avslutats.” KL 5:9

1.3 Extra val

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige får besluta om extra val till fullmäktige mellan ordinarie val.

Extra val ska hållas om minst två tredjedelar av de närvarande ledamöterna röstar för det.

Ett beslut om extra val får dock inte fattas förrän sex månader har förflutit från det nyvalda fullmäktiges första sammanträde.” KL 5:10

”...Ett ärende om extra val ska dock alltid bordläggas första gången det tas upp till behandling...” KL 5:50

1.4 Proportionella val

Kommunallagens bestämmelser

”Om det begärs av det antal väljande som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska följande val vara proportionella:

1. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar,
2. val av revisorer som avses i 12 kap. 4 och 5 §§,
3. val av ledamöter och suppleanter i styrelsen för aktiebolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser eller revisorer och revisorssuppleanter samt lekmannarevisorer som ska granska styrelsens förvaltning i aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser.

Första stycket 1 ska inte gälla vid val till en nämnd som avses i 6 kap. 2 § 2, om två tredjedelar av de närvarande ledamöterna i fullmäktige vid inrättandet av nämnden har röstat för att ledamöter i nämnden ska väljas på någon annan grund än partipolitisk. KL 5:58

Specifikt för kommunalförbund

”Om det begärs av det antal väljande som anges i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt ska val av ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen samt revisorer vara proportionella.

Om inte något annat följer av förbundsordningen ska det som sägs i första stycket tillämpas när den beslutande församlingen väljer ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen, andra nämnder och de beslutande organens beredningar samt revisorer” KL 9:8

1.5 Uppdragets upphörande och fyllnadsval

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige ska befria en förtroendevald från uppdraget när den förtroendevalde önskar avgå, om det inte finns särskilda skäl mot det.” KL 4:6

”Uppdragen till de förtroendevalda som har valts av fullmäktige upphör om valet till fullmäktige har upphävts och omval har hållits rättelse har skett genom förnyad sammanräkning och mandatfördelningen mellan partierna har ändrats, eller extra val till fullmäktige har hållits.

När omvalet, sammanräkningen eller extra valet har avslutats, ska fullmäktige hålla nytt val av förtroendevalda för återstoden av mandattiden.

Uppdragen ska upphöra två månader efter det att omvalet, sammanräkningen eller extra valet har avslutats. Fullmäktige får dock besluta att de förtroendevalda som valts enligt andra stycket ska tillträda vid

Lokala bestämmelser

Ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige som önskar frånträda sitt uppdrag under innevarande mandatperiod ska e-posta en skriftlig avsägelse till diarjet.ks@kungsor.se.

Avsägelsen ska tydliggöra vem som frånträder, från vilket/vilka organ och när i tiden man önskar frånträda. Formellt befriar kommunfullmäktige från uppdraget och begär att länsstyrelsen ska genomföra ny sammanräkning.

en tidigare tidpunkt. Uppdragen för de förtroendevalda enligt första stycket upphör då samtidigt.” KL 4:8

”Om en förtroendevald upphör att vara valbar, upphör uppdraget genast. För en förtroendevald som valts av fullmäktige upphör uppdraget vid nästa fullmäktigesammanträde om inte fullmäktige, efter ansökan, beslutar att den förtroendevalda får ha var sitt uppdrag under återstoden av mandattiden.” KL 4:7

”Fullmäktige får återkalla uppdraget för en förtroendevald som valts av fullmäktige, om den förtroendevalde

1. har vägrats ansvarsfrihet, eller
2. har dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft.” KL 4:9

”Fullmäktige får återkalla uppdragen för samtliga förtroendevalda i en nämnd eller för samtliga förtroendevalda som arbetar heltid eller betydande del av heltid

1. när den politiska majoriteten i nämnden inte längre är densamma som i fullmäktige, eller
2. vid förändringar i nämndorganisationen.

Förtroendeuppdragen upphör att gälla när val av nya ledamöter och ersättare har hållits eller när en ny nämndorganisation träder i kraft.” KL 4:10

1.6 Gällande styrelsens och övriga nämnder

”Om ledamot avgår under mandattiden, ska fyllnadsval hållas.

Om ledamoten har utsetts vid ett proportionellt val, inträder i stället en ersättare i enlighet med den ordning som har bestämts för ersättarnas tjänstgöring.

Ordföranden skriver till Länsstyrelsen för ny sammanräkning om den förtroendevalde som upphört att vara valbar haft en plats i kommunfullmäktige.

Om ansvarsfrihet vägras ledamöter och ersättare i nämnd eller fullmäktigeberedning ska fullmäktige, i samband med behandlingen av revisionsberättelsen, ta ställning till om den reprimand som den vägrade ansvarsfriheten innebär är en tillräcklig åtgärd, eller om det inträffade även ska föranleda, att den förtroendevalde entledigas från sitt uppdrag.

Med stöd av KL 4:9 p 2 kan fullmäktige entlediga ledamot/ersättare i nämnd och fullmäktigeberedningar samt revisorer.

Om fullmäktige har återkallat uppdragen för de förtroendevalda enligt 4 kap. 10 §, ska val av nya ledamöter och ersättare hållas. KL 6:20

1.7 Presidium

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige väljer bland sina ledamöter en ordförande och en eller flera vice ordförande, som tillsammans utgör fullmäktiges presidium.

Fullmäktige bestämmer tiden för uppdragen.” KL 5:11

Lokala bestämmelser

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt två vice ordföranden (presidium). Presidievalet ska förrättas på det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige.

Presidiet väljs för fullmäktiges mandatperiod.

Tills presidievalet har förrättats, tjänstgör den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten). Om flera av ledamöterna har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

Omedelbart efter presidievalet förrättas val av revisorer och revisorsersättare.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Om ordförande/vice ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får fullmäktige utse annan ledamot att vara ersättare för ordföranden.

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ordförande/vice ordförande för återstoden av tjänstgöringstiden.

1.8 Fullmäktigeberedningar

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige får inrätta fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som ska avgöras av fullmäktige.” KL 3:2

Lokala bestämmelser

Valberedningen är en fast beredning till kommunfullmäktige. Valberedningen består av minst tre ledamöter.

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden. Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium och valberedning. Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själva sina arbetsformer.

”En fullmäktigeberednings sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. En sådan beredning får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det.” KL 5:44

2. Fullmäktiges Uppgifter

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen eller regionen, främst

1. mål och riktlinjer för verksamheten,
2. budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor,
3. nämndernas organisation och verksamhetsformer,
4. val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar,
5. val av revisorer,
6. grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda,
7. årsredovisning och ansvarsfrihet,
8. folkomröstning i kommunen eller regionen, och
9. extra val till fullmäktige.

Fullmäktige beslutar också i andra frågor som anges i denna lag eller i andra författningar.” KL 5:1

3. Delegering

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige får uppdra åt en nämnd att i fullmäktiges ställe besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ärenden som anges under avsnitt 2 ovan eller som enligt lag eller annan författning ska avgöras av fullmäktige får dock inte delegeras till nämnderna.” KL 5:2

”I samband med att budgeten fastställs eller anslag annars beviljas får fullmäktige uppdra åt en nämnd att genomföra en viss verksamhet inom ramen för de riktlinjer om verksamheten som fullmäktige har fastställt, om inte något annat följer av lag eller annan författning.” KL 5:4

”Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs.” KL 6:4

”Nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem med stöd av KL 5 kap. 2 och 4 §§.

Fullmäktige ska besluta om omfattningen av redovisningen och formerna för den.” KL 6:5

”Fullmäktige i kommuner eller regioner får, om det inte i lag eller annan författning anges att angelägenheten ska bedrivas av en kommunal nämnd, besluta att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller en enskild individ.

Om skötseln av angelägenheten innefattar myndighetsutövning, får den lämnas över endast om det finns stöd för det i lag. Lag (2019:835).” KL 10:1

”Om en kommun eller en region med stöd av 1 § lämnar över vården av en kommunal angelägenhet till ett helägt kommunalt bolag, ska fullmäktige

1. fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten,

Lokala bestämmelser

Fullmäktiges delegation till styrelse och nämnder framgår av fastställda reglementen.

Redovisning av uppdrag enligt KL 5 kap 2 och 4 §§ sker genom anslag av nämndernas protokoll på kommunens hemsida om inte fullmäktige begärt att i enskild fråga få återrapportering på annat sätt.

2. se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen,
3. utse samtliga styrelseledamöter,
4. se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas,
5. utse minst en lekmannarevisor, och
6. se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.” KL 10:3

”Innan skötseln av en kommunal angelägenhet lämnas över till ett delägt kommunalt bolag, ska fullmäktige se till att bolaget blir bundet av de villkor som avses ovan i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

I delägda kommunala bolag som inte omfattas av 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), ska fullmäktige verka för att allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.” KL 10:4

”Till lekmannarevisor i hel- eller delägda kommunala bolag ska fullmäktige utse någon av de revisorer som enligt KL 12 kap. 4 § valts för granskning av styrelsen och övriga nämnders verksamhet.” KL 10:5

För bestämmelser om delegering till

- stiftelser och föreningar och privata utförare se KL 10:6.
- kommunalförbund se KL 9:1-18
- gemensamma nämnder se KL 9:19-36
- avtalssamverkan se KL 9:37-39

4. Ärendebereidning

Kommunallagens bestämmelser

”Innan ett ärende avgörs av fullmäktige, ska det ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning.” KL 5:26

”Om ett ärende har beretts bara av en fullmäktigeberedning, ska en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör alltid ges tillfälle att yttra sig.” KL 5:27

”Styrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning.

Styrelsen ska lägga fram förslag till beslut i ett ärende, om inte någon annan nämnd eller en fullmäktigeberedning har gjort det.” KL 5:28

”Fullmäktige får hålla val utan föregående beredning.

Ett ärende som avser avsägelse från ett uppdrag som förtroendevald behöver inte heller beredas.” KL 5:29

”De år då val av fullmäktige har förrättats i hela landet får nyvalda fullmäktige besluta om att ändra mandattiden för en nämnd eller att ändra antalet ledamöter eller ersättare i en nämnd utan föregående beredning.” KL 5:30

”Fullmäktige får besluta om extra val till fullmäktige utan föregående beredning.” KL 5:31

”Fullmäktige får behandla revisionsberättelsen utan föregående beredning. Fullmäktige ska dock från de ansvariga hämta in förklaring över

1. anmärkning som framställts i revisionsberättelsen, och
2. revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks.

Revisorerna och deras sakkunniga ska alltid ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

Lokala bestämmelser

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska remitteras.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden, i vilken ordning förklaringar över en anmärkning, som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen, ska inhämtas från den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats.

Om en förtroendevald har vägrats ansvarsfrihet, får fullmäktige också utan ytterligare beredning besluta att den förtroendevaldes uppdrag ska återkallas enligt KL 4:9. ” KL 5:32

”Ett brådskande ärende får avgöras trots att ärendet inte har beretts, om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet.”

KL 5:33

”Fullmäktiges beslut att enligt 23 § andra stycket överlåta till styrelsen eller en annan nämnd att besluta i ärende som har väckts genom medborgarförslag får fattas utan föregående beredning.”

KL 5:34

”Fullmäktige får besluta att det som ett led i beredningen av ett ärende som fullmäktige ska handlägga ska inhämtas synpunkter från medlemmarna.

Detta kan ske genom folkomröstning, opinionsundersökning eller något liknande förfarande. Vid opinionsundersökning eller liknande förfarande får valnämnden i kommunen anlitas, om nämndens verksamhet i övrigt inte hindras av det.

Ska synpunkter hämtas in genom en folkomröstning får fullmäktige besluta att röstlängd och röstkort ska framställas för omröstningen enligt 5 kap. vallagen (2005:837).” KL 5:36

Närmare föreskrifter om förfarandet vid folkomröstning finns i lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar.

”Kommunalförbund får inte anordna folkomröstning eller anlita valnämnden i kommun som är förbundsmedlem.” KL 9:16

Har ett folkinitiativ väckts enligt KL 8:2 ska fullmäktige besluta att folkomröstning ska hållas, om

1. den fråga som initiativet avser är sådan att fullmäktige kan besluta om den, och
2. inte minst två tredjedelar av de närvarande ledamöterna röstar mot förslaget.

Vid sådan folkomröstning ska bestämmelserna i 36 § tredje stycket tillämpas. KL 5:37 (red anm. se ovan)

”Ärende om att hålla folkomröstning i en viss fråga får i fullmäktige väckas av minst tio procent av de röstberättigade kommun- eller regionsmedlemmarna enligt lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar (folkinitiativ). Initiativet ska vara skriftligt, ange den aktuella frågan samt innehålla initiativtagarnas egenhändiga namnteckningar, uppgifter om när namnteckningarna gjorts, namnförtydliganden, personnummer och uppgift om deras adresser. Vid beräkning av antalet initiativtagare ska endast de räknas med som har skrivit under initiativet under den sexmånadersperiod som föregått inlämnandet.” KL 8:2

5. Sammanträden

5.1 Sammanträdestid och -plats

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige bestämmer när ordinarie sammanträden ska hållas.

Sammanträde ska hållas också om styrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs.” KL 5:12

Lokala bestämmelser

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad utom i juli och augusti. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium om inte tidpunkten för sammanträdet beslutats i årsplanen för året.

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

Om det föreligger skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

Som grund gäller att sammanträde bryts vid midnatt. Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta

- att förlänga tiden för sammanträdet.
- avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver inte någon kungörelse utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

”Ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. Deltagandet ska i så fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. En ledamot som deltar på distans ska anses närvarande vid nämndens sammanträde.” KL 5:16

Kommunfullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem (5) arbetsdagar i förväg anmäla detta till fullmäktiges sekreterare. Ordföranden beslutar om närvaro får ske på distans. Ordföranden avgör också om ledamoten anses närvarande under hela sitt deltagande på distans eller om ersättare ska kallas in när inte kraven gällande bild- och ljudöverföring längre kan säkerställas.

5.2 Kungörelse och kallelse

Kommunallagens bestämmelser

”Ordföranden ska tillkänna tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas.” KL 5:13

” Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens eller regionens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen.” KL 5:13

” Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas.” KL 5:15

”Om ett ärende är så brådskande att det inte hinner kungöras på det sätt som föreskrivs i 5:13, ska uppgift om ärendet tillkännas på anslagstavlan senast vardagen närmast före sammanträdesdagen. KL 5:14

Information om sådana ärenden som tillkännagetts enligt 14 § 5 kap KL ska lämnas till varje ledamot och ersättare så att den kan antas nå dem senast vardagen närmast före sammanträdesdagen.” KL 5:15

5.3 Hur ärendena avgörs

Kommunallagens bestämmelser

”Ordföranden ska se till att bara sådana ärenden avgörs som har tillkännagetts enligt 13 eller 14 §§.

Lokala bestämmelser

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena plats för sammanträde.

Ordföranden ansvarar för att kungörelse och kallelse utfärdas till sammanträdena. Kungörelse och kallelse ska vara skriftlig och elektronisk och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträde.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om ej annat följer av lag.

Kallelse ska på lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare senast sju (7) kalenderdagar före sammanträdesdagen via digital försändelse.

Undantagsvis får kallelse ske med kortare varsel.

Ordföranden, i samråd med sekreteraren, bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Lokala bestämmelser

Se vidare under 6. Sammanträde

Ett brådskande ärende får dock avgöras om samtliga närvarande ledamöter beslutar det.” KL 5:52

”Ordföranden ska vägra att lägga fram ett förslag till beslut, om ordföranden anser att förslaget innebär att ett nytt ärende väcks.

Ordföranden får vägra att lägga fram ett förslag till beslut, om ordföranden anser att förslaget skulle leda till ett beslut som strider mot lag eller annan författning. Fullmäktige får dock besluta att förslaget ändå ska läggas fram.” KL 5:57

5.4 Beslutsförhet

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige får handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Fullmäktige får dock bestämma att interpellationer och frågor får besvaras även om färre ledamöter är närvarande.” KL 5:45

”Om en ledamot enligt 47 eller 48 §§ är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga ärendet, även om antalet deltagande på grund av jävet inte uppgår till det antal som föreskrivs i 45 §.” KL 5:46

Lokala bestämmelser

5.5 Ärenden

Kommunallagens bestämmelser

”Ärenden i fullmäktige får väckas av

1. en nämnd,
2. en ledamot genom motion,
3. revisorerna, om ärendet gäller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget eller om ärendet gäller granskningen,
4. en fullmäktigeberedning, om fullmäktige har beslutat det, eller
5. styrelsen i en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2-6 §§, om fullmäktige har beslutat det för särskilda fall.

Lokala bestämmelser

Resultatet av en folkomröstning anordnad efter initiativ av kommunmedlemmarna är endast rådgivande. Fullmäktige är inte bundna av utgången av omröstningen.

Ärenden i fullmäktige får även väckas genom medborgarförslag och folkinitiativ enligt 8 kap. 1 och 2 §§". KL 5:22

"Fullmäktige ska besluta i ärenden som har väckts enligt 22 §.

Fullmäktige får dock överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag, utom i den fall som anges i 1 §. " KL 5:23

Ärende om att hålla folkomröstning i en viss fråga får i fullmäktige också väckas av minst tio procent av de röstberättigade i kommun eller regionsmedlemmarna enligt lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar (folkinitiativ). Initiativet ska vara skriftligt, ange den aktuella frågan samt innehålla initiativtagarnas egenhändiga namnteckningar, uppgifter om när namnteckningarna gjorts, namnförtydliganden, personnummer och uppgift om deras adresser.

Vid beräkningen av antalet initiativtagare ska endast de räknas med som har skrivit under initiativet under den sexmånadersperiod som föregått inlämnandet." KL 8:2.

5.6 Medborgarförslag

Kommunallagens bestämmelser

Den som är folkbokförd i kommunen eller i en kommun inom regionen får, om fullmäktige har beslutat det, väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag). Det samma gäller unionsmedborgare som avses i 1 kap 5 § andra stycket.

KL 8:1.

"...Om fullmäktige med stöd av 8 kap. 1 § har beslutat att medborgarförslag får väckas, ska arbetsordningen reglera hur sådana förslag ska handläggas..." KL 5:72.

Lokala bestämmelser

Kommunfullmäktige beslutade den 24 mars 2003, § 34, att alla som är bosatta i Kungsörs kommun har rätt att lämna in så kallat medborgarförslag till kommunfullmäktige i Kungsörs kommun.

Medborgarförslag ska skrivas enkelt. Det ska tydligt framgå vad förslaget gäller. Förslaget undertecknas med namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress. En bekräftelse på mottaget medborgarförslag och information om på vilket sammanträde förslaget kommer att tas upp, skickas till förslagsställaren.

Förslagen anmäls under punkten ”Medborgarförslag – ärendenamn”. Förslagsställaren ges möjlighet att framföra sitt förslag muntligt vid sammanträdet under maximalt tio minuter. Fullmäktiges ledamöter får också tillfälle att ställa frågor med anledning av förslaget.

Förslaget får ej beröra kommunens myndighetsutövning mot enskild, inte beröra förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare, ej vara kränkande för enskild eller grupper av människor.

I de fall där det är uppenbart att kommunen inte är rätt forum för den aktuella frågan, om frågan inte kan hanteras inom ramen för medborgarförslag eller om förslaget är sådant att det ska hanteras inom kommunens samverkanssystem eller kan betraktas som en synpunkt ska förslagsställaren hänvisas till rätt instans eller förslaget avvisas. I fall där vidarehänvisning eller avvisande sker ska kommunfullmäktige informeras om beslutet och skälet för detsamma.

Kommunfullmäktiges presidium ges möjlighet att avslå ett medborgarförslag direkt om det är uppenbart att förslaget inte kan verkställas. Om så sker ska förslagsställaren och kommunfullmäktige meddelas detta.

Fullmäktige beslutar om medborgarförslagens fortsatta beredning.

Förslagsställaren får besked om ärendets vidare behandling då sammanträdesprotokollet är justerat.

I de fall att fullmäktige bedömer att medborgarförslaget kan beredas och avgöras av en annan nämnd eller styrelse utan att först remitteras, ska så ske i syfte att ärendet ska kunna avgöras så snart som möjligt.

”...Fullmäktige får dock överlåta till styrelsen eller en annan nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag, utom i de fall som anges i 1 §.” KL 5:23

”Fullmäktiges beslut att enligt 23 § andra stycket överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag får fattas utan föregående beredning.” KL 5:34

”En motion eller medborgarförslag ska om möjligt beredas så, att fullmäktige kan fatta

beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes.

Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskriva motionen eller medborgarförslaget från vidare handläggning.” KL 5:35

5.7 Motioner

Kommunallagens bestämmelser

”Ärenden i fullmäktige får väckas av en ledamot genom motion...” KL 5:22.

”En motion eller medborgarförslag ska om möjligt beredas så, att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.

Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskriva motionen eller medborgarförslaget från vidare handläggning.” KL 5:35.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Om medborgarförslag inte är färdigberett ska kommunstyrelsen redovisa var det befinner sig i processen, varför den inte är färdigberedd samt när det kan nå fullmäktige för beslut.

Lokala bestämmelser

En motion ska vara skriftlig och ställd från en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den skickas till diariet.ks@kungsor.se, senast tio dagar innan sammanträdet i syfte att finnas med i kallelsen.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Motioner i Kungsör ska få svar senast sex månader efter det att motionen lämnades in.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Om motionen inte är färdigberedd ska kommunstyrelsen redovisa var motionen befinner sig i processen, varför den inte är färdigberedd samt när den kan nå fullmäktige för beslut.

5.8 Interpellationer

Kommunallagens bestämmelser

”Interpellationer ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings handläggning. De får dock inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Interpellationer bör endast ställas i angelägenheter av större intresse för kommunen eller regionen.” KL 5:61

”Interpellationerna ska ha ett bestämt innehåll och vara försedda med motivering.” KL 5:60.

”Fullmäktige beslutar utan föregående överläggning om en interpellation får ställas.” KL 5:62

”Interpellationer får ställas av ledamöterna och riktas till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning samt till de förtroendevalda i övrigt som fullmäktige bestämmer.” KL 5:59

Ledamöter i fullmäktige i kommuner eller region som bildat en gemensam nämnd får ställa interpellationer om nämndens handläggning. Interpellationer ska riktas till nämndens ordförande.” KL 9:29

”Fullmäktige får besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarandet av en interpellation till en av fullmäktige utsedd ledamot i styrelsen för en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2-6 §§ eller till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i

Lokala bestämmelser

En interpellation ska vara skriftlig och ställd av en ledamot.

En interpellation väcks genom att den e-postas till diarjet.ks@kungsor.se, senast tio dagar innan sammanträdet i syfte att finnas med i kallelsen till nästkommande sammanträde. I annat fall hanteras interpellationen nästkommande sammanträde.

En interpellation besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på interpellationen ska vara skriftlig.

Den ledamot som har ställt interpellationen ska erhålla svaret dagen före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

Övriga kommunfullmäktigeledamöter ska erhålla det skriftliga svaret senast vid sammanträdetets början.

Interpellationer får ställas till ordförande och vice ordförande i styrelse och nämnder samt till kommunens representanter i kommunalförbund och bolag.

ett kommunalförbund som kommunen eller regionen är medlem i.” KL 5:63

5.9 Frågor

Kommunallagens bestämmelser

”För att inhämta upplysningar får ledamöterna ställa frågor.

Bestämmelserna i 59 §, 61 § första stycket, 62 och 63 §§ ska då tillämpas.”

En fråga ska ha ett bestämt innehåll. Den får vara försedd med en kort inledande förklaring.” KL 5:64

”När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.” KL 5:64

Lokala bestämmelser

En fråga ska vara skriftlig och ställd av en ledamot.

En fråga ställs genom att den skickas till diarief.ks@kungsor.se, senast tio dagar innan sammanträdet i syfte att finnas med i kallelsen till nästkommande sammanträde. I annat fall hanteras frågan nästkommande sammanträde.

Frågor får ställas också till respektive partigruppens gruppleddare i kommunfullmäktige.

En fråga besvaras muntligt av den som fått frågan.

5.10 Allmänhetens frågestund

Kommunallagens bestämmelser

Lokala bestämmelser

Kommunfullmäktiges sammanträde inleds med allmänhetens frågestund. Finns det inga frågor börjar sammanträdet omedelbart. Frågestunden begränsas till 30 minuter.

Femton minuter före sammanträdet kan frågor föras till presidiet genom att ett enkelt formulär fylls i där man talar om frågan och till vem man ställer den.

Endast kommuninvånare får ställa frågor under allmänhetens frågestund.

Allmänhetens frågor till fullmäktiges politiker ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds, eller en fullmäktigeberednings handläggning. De får dock inte avse ämnen som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Frågestunden får inte utnyttjas av anställda i kommunen med synpunkter på arbetsrelaterade frågor eller av journalister i deras yrkesutövning.

5.11 Ersättarnas tjänstgöringsordning

Kommunallagens bestämmelser

”När ersättarna tjänstgör har de samma rättigheter som ledamöter.” KL 4:22

”Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att fortsätta delta i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.” KL 5:17

”Ersättarna ska tjänstgöra enligt den ordning som är bestämd mellan dem. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen.

En ersättare som avbryter tjänstgöringen på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.” KL 5:18

”En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde eller till ett fortsatt sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.” KL 5:19

”En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet.” KL 5:20

”I arbetsordningen ska regleras...

4. inkallande av ersättare och deras tjänstgöring.” KL 5:72

Lokala bestämmelser

En ledamot som är förhindrad att tjänstgöra meddelar detta till kansliet eller sin gruppleddare innan mötet startar.

Ansvar för att se till att alla platser i fullmäktige är besatta ligger på partierna. Partierna ansvarar för att ha en fungerande rutin för att kalla in ersättare då en ledamot är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde.

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

5.12 Offentlighet och ordning vid sammanträdena

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktiges sammanträden är offentliga.

Fullmäktige får dock besluta att överläggningen i ett visst ärende ska hållas inom

Lokala bestämmelser

stängda dörrar. Ersättarna får närvara vid en sådan överläggning, även när de inte tjänstgör.” KL 5:42

”Ordföranden leder fullmäktiges sammanträden och ansvarar för ordningen vid sammanträdena.

Ordföranden får visa ut den som uppträder störande och inte efter tillsägelse rättar sig.” KL 5:43

Under överläggningarna bör fullmäktiges ledamöter sitta på sina platser och iakttä god sammanträdesetik.

Ordförande kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse. Detta gäller även ledamot och ersättare. Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får denne upplösa sammanträdet.

5.13 Rätt och skyldighet för andra än ledamöter att medverka

Kommunallagens bestämmelser

Fullmäktige får bestämma att också andra än ledamöter som anges i 5:39 ska ha rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.” KL 5:40

”Ordföranden och vice ordföranden i en nämnd, revisorerna och de anställda i kommunen eller regionen är skyldiga att lämna upplysningar vid fullmäktiges sammanträden, om fullmäktige begär det och om det

Lokala bestämmelser

Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd respektive utskott vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Kommunstyrelsens ordförande får delta i överläggningen i alla ärenden.

Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om procedurfrågor och lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordföranden i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos

inte finns något hinder mot det på grund av sekretess.” KL 5:41

”Fullmäktige i en kommun eller en region som bildat en gemensam nämnd har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordföranden och vice ordföranden i nämnden samt de anställda i de samverkande kommunerna och regionerna är skyldiga att lämna upplysningar vid fullmäktiges sammanträden, om det inte finns något hinder mot det på grund av sekretess.” KL 9:27

kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena, i vilken utsträckning, de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde, får yttra sig under överläggningarna.

6. Beslutsfattande

6.1 Upprop

Kommunallagens bestämmelser

Lokala bestämmelser

En uppropslista med de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av sammanträdet låter sekreteraren förrätta upprop enligt uppropslistan, och kallar in de ersättare som står i tur att tjänstgöra enligt uppgjord inkallelseordning.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

6.2 Val av justeringsmän och beslut om justeringstid och -plats

Kommunallagens bestämmelser

Lokala bestämmelser

Sedan uppropet har förrättats väljer fullmäktige två ledamöter och två ersättare för dessa att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden och sekreteraren vid röstsammanräkningar.

Dessutom fastslås tid och plats för justering.

6.3 Överläggning och talarordning

Kommunallagens bestämmelser

Lokala bestämmelser

Den som har yttranderätt vid sammanträde som vill yttra sig ska genom handuppräc-ning uppmärksamma ordföranden på detta.

Ordföranden för talarlista.

Ordföranden delar ut ordet i den ordning i vilket ledamöterna anmält sig till talarlistan och blivit uppropade.

Den som tidigare haft ordet eller ”angripits” har rätt till replik. Replik begärs genom handuppräcning med särskilt tecken. Replik begränsas till två minuters inlägg. Replik bryter talarordningen och görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs. Anmäls flera repliker delar ordföranden ut dem i den ordning de noteras i talarlistan.

Varje ledamot har rätt till maximalt två repliker, därefter återgår ordföranden till talarordningen och ledamot som önskar ordet antecknas sist på denna.

I övrigt är huvudregeln att inlägg inte är tidsbegränsade. Vill ordföranden under enskilt ärende frånga detta ska fullmäktige ta ställning till detta innan överläggningen i ärendet inleds.

Talare i fullmäktige bör använda ett vårdat språk och undvika personangrepp.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig, får ordföranden ta från ledamoten ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under dennes anförande.

Om ordföranden själv önskar vara aktiv i debatten i ett ärende ska ordföranden lämna ifrån sig ordförandeklubban till vice ordföranden. Efter det att överläggningen förklarats avslutad återtar ordföranden klubban inför beslutet.

6.4 Jäv

Kommunallagens bestämmelser

”En ledamot får inte delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör ledamoten själv, ledamotens make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående.

I fråga om jäv för ledamöter ska 6 kap. 30 § andra och tredje stycket tillämpas. Vid fullmäktiges beslut i fråga om jäv gäller 6 kap 32 §. Vad som sägs om nämnd i dessa bestämmelser ska i stället gälla fullmäktige.” KL 5:47

”...Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom, ska självant uppge det.

Har det uppkommit en fråga om jäv mot en förtroendevald och har någon annan inte trätt i dennes ställe, ska nämnden snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får delta i prövningen av jävsfrågan endast om nämnden annars inte är beslutför och någon annan inte kan tillkallas utan olägligt uppskov.” KL 6:30

”Ett beslut i en jävsfråga får överklagas endast i samband med överklagande av det beslut varigenom nämnden avgör ärendet.” KL 6:32

”Den som är redovisningsskyldig till kommunen eller regionen får inte delta i

val av revisor för granskning av verksamhet som omfattas av redovisningsskyldigheten, eller

handläggningen av ärenden om ansvarsfrihet för verksamheten.

Detsamma gäller make, sambo, förälder, barn, syskon eller annan närstående till den redovisningsskyldige.” KL 5:48

”Enskilda förtroendevalda mot vilka anmärkning kan riktas enligt 12 kap. 13 § (red. anm. d.v.s. nämnder och fullmäktigeberedningar) får, trots vad som anges i 48 §, delta i fullmäktiges överläggningar, när

Lokala bestämmelser

revisionsberättelsen över den verksamhet som de har ansvaret för behandlas.

Ordföranden och vice ordföranden i en nämnd får också delta i fullmäktiges överläggning när verksamhet inom den egna nämnden behandlas.

Första och andra styckena gäller även om de förtroendevalda inte är ledamöter i fullmäktige.” KL 5:49

6.5 Turordning för handläggning av ärenden

Kommunallagens bestämmelser

Lokala bestämmelser

Fullmäktige behandlar ärenden i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Presidiet kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

6.6 Yrkanden

Kommunallagens bestämmelser

Lokala bestämmelser

När en ledamot ställer ett yrkande bör framgå vilken typ av yrkande det är m.m.

- **bifall** till framskrivet förslag
- **återremiss** - innebär att ärendet återgår till beredande organ för ny beredning. Av yrkandet bör framgå till vem återremissen ska göras, vad som ska beredas ytterligare samt när ärendet bör tas upp igen
- **remiss** - innebär att ärendet remitteras till ett organ eller en person för yttrade/utlåtande. När yttrandet inkommit återkommer ärendet på dagordningen. Yrkande om remiss ska åtföljas av uppgift om till vem ärendet remitteras och vad man vill ha belyst.

- **bordläggning** - innebär att avgörandet i ett ärende uppskjutes till ett senare sammanträde. Något ytterligare beredning ska inte vidtas - ärendet vilar. Ett bordläggningsyrkande bör åtföljas av ett förslag om tidpunkt då frågan ska tas upp igen.
- **tillägg** - innebär att man tillstyrker framskrivet förslag men önskar ett tillägg till detta.
- **ändring** - innebär att man antingen tillstyrker framskrivet förslag men önskar ändra någon del i det, eller kommer med ett helt nytt förslag.
- **avslag** - innebär att man inte vill att något ställt förslag bifalls.
- **ajournering** - innebär att förhandlingarna uppskjuts kortare eller längre tid. I samband med yrkandet bör uppgift lämnas om hur lång tid ajourneringen ska vara.

Om ordföranden anser att det behövs, ska den ledamot, som har framställt ett yrkande, formulera det skriftligt.

6.7 Proposition och omröstning

Kommunallagens bestämmelser

”När överläggningen har avslutats, lägger ordföranden fram förslag till beslut.

Förslagen ska utformas så, att de kan besvaras med ja eller nej.

Ordföranden redovisar därefter sin uppfattning om vad som har beslutats och befäster beslutet med klubbslag, om inte omröstning begärs.” KL 5:53

Lokala bestämmelser

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medgiva det enhälligt.

Härefter redogör ordföranden för tänkt propositionsordning och befäster den genom klubbslag.

Acklamationsomröstning sker och ordföranden befäster sin uppfattning om vilket beslut som fattats med klubbslag om inte votering begärs.

”Varje ledamot i fullmäktige eller i en nämnd har en röst.” KL 4:24

”Om omröstning begärs, ska den ske öppet utom i ärenden som avser val eller anställning av personal.” KL 5:54

Begärs votering redogör ordföranden för tänkt voteringsordning och befäster den genom klubbslag.

När omröstning genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppopslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Vid slutna omröstning delar sekreteraren ut blanka eller förtryckta valsedlar.

Ordföranden klargör hur omröstningen ska gå till och vad ledamöterna ska skriva på röstsedeln. Vid personval anges till exempel namn och partitillhörighet.

En valsedel som avlämnas vid en slutna omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, och vikt en gång. Justeringsmännen samlar upp röstsedlarna i den ordning sekreteraren läser upp de röstberättigade. Sekreteraren läser upp avgivna röster en i taget. Justeringsmännen kontrollerar röstsedlarna.

En valsedel är ogiltig om den upptar

1. namnet på någon som inte är valbar,
2. flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
3. ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionella

valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

”Utgången bestäms genom enkel majoritet, om inte något annat anges i denna lag eller annan författning.” KL 5:55

”Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

I ärenden som avser val eller anställning av personal fattas beslutet dock genom lottning.” KL 5:56

”En ledamot i fullmäktige eller i en nämnd har rätt att avstå från att delta i en omröstning eller i ett beslut.

Ordföranden är dock alltid skyldig att rösta, när det behövs för att ärendet ska kunna avgöras.” KL 4:25

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

6.8 Bordläggning och återremiss

Kommunallagens bestämmelser

”Ett ärende ska bordläggas eller återremitteras, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Enkel majoritet krävs dock om ärendet tidigare bordlagts eller återremitterats på begäran av en minoritet.

För bordläggning eller återremiss i fråga om val krävs enkel majoritet. Ett ärende om extra val ska dock alltid bordläggas första gången det tas upp till behandling.

Motiveringen till ett beslut om återremiss ska bestämmas av de ledamöter som begärt återremittering. Vid flera motiveringar får ordföranden pröva vilken motivering som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna.” KL 5:50

”Ett bordlagt ärende ska behandlas på fullmäktiges nästa sammanträde, om fullmäktige inte beslutar något annat.” KL 5:51

Lokala bestämmelser

6.9 Protokoll

Kommunallagens bestämmelser

”Vid sammanträdena ska protokoll föras på ordförandens ansvar.” KL 5:65

Lokala bestämmelser

”Protokollet ska redovisa vilka ledamöter och ersättare som har tjänstgjort och vilka ärenden som har handlagts.” KL 5:66

”Protokollet ska för varje ärende redovisa

1. vilka förslag och yrkanden som har lagts fram och inte tagits tillbaka,
2. i vilken ordning ordföranden har lagt fram förslag till beslut,
3. genomförda omröstningar och resultat av dem,
4. vilka beslut som har fattats,
5. vilka ledamöter som har deltagit i besluten och hur de har röstat vid öppna omröstningar, och
6. vilka reservationer som har anmälts mot besluten.” KL 5:67

”I protokollet ska det anges vilka interpellationer och frågor som har ställts och vilka som har besvarats.” KL 5:68

6.10 Reservation

Kommunallagens bestämmelser

”En förtroendevald som har deltagit i avgörandet av ett ärende får reservera sig mot beslutet.

Reservationen ska anmälas innan sammanträdet avslutas.” KL 4:27

Lokala bestämmelser

Om ledamot avstått från att delta i omröstning eller beslut kan han/hon inte reservera sig i ärendet.

Har ledamoten deltagit i förberedande omröstning men avstått från att rösta i huvudvotering kan han/hon dock reservera sig.

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt.

Skriftlig reservation ska e-postas till diamriet.ks@kungsor.se före justeringstidpunkten skrivet i mailet eller i bifogad fil i wordformat för att läggas in i protokollet. Av texten ska framgå vilka som står bakom reservationen av de ledamöter som deltagit på mötet.

6.11 Särskilt yttrande

Kommunallagens bestämmelser

Lokala bestämmelser

Om en ledamot anmält en önskan att föra ett särskilt yttrande till protokollet med motivering av sitt ställningstagande i en-

skilt ärende ska detta skickas till diariet.ks@kungsor.se före justeringstidpunkten direkt skrivet i ett mail eller i bifogad fil i wordformat för att läggas in i protokollet.

Särskilt yttrande kan bland annat lämnas för att motivera varför man avstått från att delta i avgörandet av ärendet.

6.12 Justering av protokoll

Kommunallagens bestämmelser

”Ett protokoll ska justeras senast fjorton dagar efter sammanträdet på det sätt som fullmäktige har bestämt.” KL 5:69

Lokala bestämmelser

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Justerarna bekräftar justeringen genom att sätta sin namnteckning på protokollets första sida samt sin signatur på protokollets övriga sidor. Sekreteraren skriver endast sin namnteckning på protokollets första sida.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafens lydelse ska då kunna presenteras muntligt innan sammanträdet avslutas. Skriftlig justering ska göras i direkt anslutning till mötets slut eller senast dagen där efter.

6.13 Expediering m.m.

Kommunallagens bestämmelser

Lokala bestämmelser

Utdrag ur protokollet ska skickas till de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

6.14 Anslag

Kommunallagens bestämmelser

”Senast andra dagen efter det att protokollet har justerats ska justeringen tillkännas på anslagstavlan. Av tillkännagivandet ska det framgå var protokollet finns tillgängligt samt vilken dag det har tillkännagetts. Tillkännagivandet får inte tas bort från anslagstavlan före överklagandetidens utgång enligt 13 kapitlet 5 paragrafen första stycket.” KL 8:12

” Anslagstavlan ska innehålla

1. tillkännagivande om fullmäktiges sammanträden.
2. tillkännagivanden av justerade protokoll...

...När en handling, som anslagits med stöd av andra stycket, varit anslagen under föreskriven tid ska den som begärt åtgärden få ett bevis om det.” KL 8:10.

Lokala bestämmelser

Omedelbart justerade paragrafer anslås på kommunens anslagstavla med eget anslag.